

Cuprins

Partea I	
Introducere în econometrie	15
Capitolul 1	
Concepte de bază ale econometriei	17
1.1. Introducere	18
1.1.1. Exemple de utilizare a econometriei	18
1.1.2. Analiza cantitativă	21
1.1.3. Definiția econometriei	22
1.1.4. Rolul econometriei în analiza economică	23
1.2. Serii de date	24
1.2.1. Serii de timp	25
1.2.2. Serii de date la nivelul unităților statistice	25
1.2.3. Serii de date de tip panel	26
1.3. Transformări de date	26
1.3.1. Transformări elementare de date	26
1.3.2. Indici statistici	28
1.4. Surse de date	29
1.5. Serii de date obținute prin din sondaj statistic	30
1.5.1. Chestionarul statistic	30
1.5.2. Scale de măsură	31
1.6. Prelucrarea primară a seriilor de date	37
1.6.1. Grafice statistice	37
1.6.2. Statistici descriptive	37
Capitolul 2	
Introducerea datelor în Eviews	39
2.1. Crearea unui fișier Eviews	40
2.1.1. Crearea unui fișier Eviews	40
2.1.2. Introducerea datelor în Eviews	47
2.2. Transformări statistice aplicate seriilor de date	50
2.2.1. Realizarea de grafice în Eviews	50
2.2.2. Transformări de date în Eviews	52
2.3. Folosirea repartiției normale în Eviews	53
2.4. Folosirea repartiției Student în Eviews	55

Partea a II-a

Modelul simplu de regresie	57
---	-----------

Capitolul 3

Prezentarea modelului simplu de regresie	59
3.1. Introducere	60
3.1.1. Exemple de modele de regresie simplă.....	60
3.1.2. Demersul analizei prin modelul liniar de regresie	62
3.2. Definierea modelului simplu de regresie	66
3.2.1. Forme de bază ale modelului simplu de regresie	66
3.2.2. Modele liniare de regresie prin transformări de variabile	68
3.3. Ipoteze în fundamentarea modelului clasic de regresie.....	69
3.4. Estimarea parametrilor prin metoda celor mai mici pătrate	72
3.4.1. Prezentarea metodei celor mai mici pătrate	72
3.4.2. Interpretarea valorii parametrilor.....	75
3.5. Proprietăți algebrice și statistice ale estimatorilor	77
3.6. Coeficientul liniar de corelație	85
3.6.1. Definierea coeficientului corelației liniare.....	85
3.6.2. Raportul de determinare	86
3.6.3. Proprietățile indicatorului	86
3.6.4. Testarea semnificației coeficientului de corelație	89
3.7. Estimarea regresiei liniare simple în Eviews.....	92
3.7.1. Etapele procesului de estimare a parametrilor	92
3.7.2. Funcții Eviews.....	94

Capitolul 4

Inferența statistică pentru modelul simplu de regresie	95
4.1. Testarea semnificației parametrilor	96
4.1.1. Introducere.....	96
4.1.2. Testul Student.....	97
4.1.3. Analiza varianței	99
4.1.4. Testarea simultană a parametrilor	103
4.2. Compararea modelelor de regresie	104
4.3. Proprietăți ale variabilei reziduale	106
4.3.1. Analiza grafică a reziduului	106
4.3.2. Distribuția normală a reziduului	107
4.4. Predicția prin modelul de regresie	111
4.4.1. Noțiuni introductive	111
4.4.2. Predicția prin interval de încredere	112
4.4.3. Măsuri statistice pentru aprecierea calității predicțiilor	115
4.4.4. Procedura Eviews pentru realizarea predicțiilor	116
4.5. Folosirea variabilelor binare în modelul de regresie	116
4.5.1. Folosirea unei singure variabile binare	117
4.6. Aplicație Eviews	123

Partea a III-a

Modelul multiplu de regresie	129
---	------------

Capitolul 5

Prezentarea modelului multiplu de regresie	131
5.1. Definirea modelului clasic pentru regresia multiplă	132
5.1.1. Exemple de utilizare a regresiei multiple	132
5.1.2. Cazul general al regresiei liniare multiple	133
5.1.3. Etape ale utilizării regresiei multiple	134
5.2. Ipotezele modelului	134
5.3. Estimarea parametrilor modelului	139
5.3.1. Cazul general	139
5.3.2. Estimarea parametrilor în Eviews	142
5.3.3. Semnificația parametrilor	144
5.3.4. Cazuri particulare pentru modelul liniar de regresie	144
5.4. Proprietățile algebrice ale estimatorilor	147
5.5. Raportul de determinare	149
5.5.1. Forma de bază a raportului de determinare	149
5.5.2. Forma echivalentă pentru coeficientul de determinare	153

Capitolul 6

Inferența pentru modelul multiplu de regresie	155
6.1. Teste clasice pentru regresia multiplă	156
6.1.1. Testul t-Student	156
6.1.2. Testul F	158
6.2. Utilizarea rezultatelor	159
6.3. Observații practice asupra utilizării modelului liniar de regresie	161
6.4. Predicția prin regresia multiplă	164
6.4.1. Fundamente pentru realizarea de predicții	164

Capitolul 7

Modele neliniare	167
7.1. Introducere	168
7.2. Modelul dublu logaritmic (modelul log-log)	171
7.2.1. Definirea modelului log-log fără termen liber	171
7.2.2. Proprietăți ale modelului log-log	171
7.2.3. Trecerea de la un model cu logaritmi la un model cu ritmuri de creștere	173
7.3. Modelul exponențial	173
7.3.1. Definirea modelului	173
7.3.2. Estimarea parametrilor	174
7.4. Modelul hiperbolic	175
7.4.1. Definirea modelului reciproc	175
7.4.2. Estimarea parametrilor	175
7.5. Modelul parabolic	177
7.5.1. Domenii de aplicare a modelului parabolic	177
7.5.2. Definirea modelului și estimarea parametrilor	178

7.6. Modelul logistic	179
7.6.1. Definirea și proprietățile modelului logistic.....	179
7.6.2. Metode de estimare a parametrilor.....	181
7.7. Funcții neliniare de tip polinomial.....	184
7.7.1. Definirea modelului polinomial.....	184
7.7.2. Utilizarea modelului parabolic.....	185
7.7.3. Estimarea parametrilor	186
7.8. Forma generală a modelului multiplicativ.....	188
7.9. Funcția Cobb-Douglas	189
7.9.1. Forme de reprezentare a funcției Cobb-Douglas.....	189
7.9.2. Interpretarea parametrilor.....	189
7.9.3. Forma intensivă a funcției Cobb-Douglas.....	190
7.9.4. Estimarea parametrilor funcției Cobb-Douglas	191
7.10. Funcția CES.....	192
7.10.1. Definirea funcției CES.....	192
7.10.2. Proprietățile funcției CES.....	193
7.10.3. Estimarea parametrilor funcției CES.....	193
7.11. Aplicație Eviews: analiza PIB folosind funcția Cobb-Douglas.....	195

Capitolul 8

Teste statistice în regresia clasică	201
8.1. Restricții liniare asupra parametrilor	202
8.1.1. Definirea restricțiilor liniare	202
8.1.2. Tipuri de restricții liniare.....	203
8.2. Testarea restricțiilor	204
8.2.1. Elemente de teorie a distribuțiilor	204
8.2.2. Testul Wald.....	205
8.2.3. Testul verosimilității maxime.....	210
8.2.4. Testul multiplicatorului Lagrange	211
8.3. Analiza schimbărilor structurale	214
8.3.1. Estimarea parametrilor	214
8.3.2. Teste statistice.....	216
8.3.3. Cazuri particulare.....	218
8.4. Modele de regresie cu un număr insuficient de date	221
8.5. Teste privind stabilitatea estimatorilor și prezența valorilor aberante	222
8.5.1. Introducere.....	222
8.5.2. Algoritmi pentru estimarea parametrilor.....	223
8.5.3. Testul bazat pe estimarea recursivă a parametrilor.....	224
8.5.4. Testele CUSUM și CUSUMSQ.....	224
8.5.5. Testul Hansen.....	227
8.5.6. Teste pentru valori aberante.....	228
8.6. Aplicație: evaluarea diferențelor de venit mediu între două grupuri etnice	229
8.6.1. Introducere.....	229
8.6.2. Modelul de regresie	231
8.6.3. Descompunerea diferenței de venit mediu dintre etnii.....	233

Partea a IV-a

Violarea ipotezelor modelului clasic	237
---	-----

Capitolul 9

Autocorelarea erorilor	239
9.1. Definirea autocorelării erorilor	240
9.2. Surse ale corelării reziduurilor	242
9.2.1. Absența unor variabile explicative	242
9.2.2. Specificarea incorectă a formei modelului	242
9.2.3. Transformări de date	242
9.3. Estimarea parametrilor prin metoda celor mai mici pătrate	243
9.4. Teste statistice	244
9.4.1. Testul Durbin-Watson	245
9.4.2. Testul Breusch-Godfrey	249
9.5. Metode pentru estimarea parametrilor	251
9.5.1. Metoda Cochrane-Orcutt	252
9.5.2. Metoda Durbin	253
9.5.3. Procedura Hildreth-Lu	253
9.6. Aplicație Eviews pentru analiza autocorelării	254

Capitolul 10

Heteroscedasticitatea	257
10.1. Noțiuni introductive	258
10.2. Consecințele prezentei heteroscedasticității	259
10.2.1. Estimarea parametrilor prin metoda celor mai mici pătrate	259
10.3. Teste statistice	262
10.3.1. Testul White	263
10.3.2. Testul Goldfeld-Quandt	264
10.3.3. Testul Glesjer	266
10.3.4. Alte teste statistice	268
10.4. Corectarea heteroscedasticității	269
10.4.1. Heteroscedasticitatea pentru date agregate pe grupe	269
10.4.2. Heteroscedasticitatea indusă de o variabilă exogenă	271
10.5. Estimarea parametrilor când matricea este cunoscută	272
10.5.1. Introducere	272
10.5.2. Forma generală a metodei celor mai mici pătrate	274

Capitolul 11

Multicoliniaritatea	275
11.1. Prezentarea problemei	276
11.1.1. Punerea problemei	276
11.1.2. Consecințele multicoliniarității	278
11.2. Criterii pentru semnalarea coliniarității	280
11.2.1. Criteriul Klein	280

11.2.2. Indicatorul Belsley	281
11.2.3. Descompunerea varianței estimatorilor	282
11.2.4. Factorul de inflație a varianței	282
11.2.5. Testul Farrar-Glauber	285
11.3. Înlăturarea efectului de multicolaritate	286
11.3.1. Introducere	286
11.3.2. Metode pentru eliminarea coliniarității	287
11.4. Alegerea modelului de regresie	289
11.4.1. Noțiuni introductive	289
11.4.3. Indicatori ce au la bază teoria informației	291
11.4.4. Alegerea variabilelor explicative	292
11.4.5. Algoritmi pentru alegerea celui mai bun model de regresie	293
11.5. Aplicație Eviews	295

Partea a V-a

Modele de tip special	299
------------------------------------	-----

Capitolul 12

Modele cu ecuații simultane	301
12.1. Introducere în MES	302
12.1.1. Exemple introductive	302
12.1.2. Forma redusă a MES – caz particular	304
12.2. Consecințe ale estimării parametrilor prin MCMMP	307
12.2.1. Comentarii preliminare	307
12.2.2. Efectul de deplasare	307
12.3. Forma generală a MES	309
12.3.1. MES în formă structurală	309
12.3.2. MES în formă redusă	311
12.4. Forme particulare ale MES	312
12.4.1. Modele de regresie independente	312
12.4.2. Modele de regresie recursive	312
12.4.3. MES neintegrate structural	313
12.5. Condiții pentru identificarea MES	313
12.5.1. Restricțiile asupra coeficienților	313
12.5.2. Condiții de ordin pentru identificare	314
12.5.3. Condiții de rang pentru identificare	314
12.6. Metode de estimare a MES	316
12.6.1. Metoda indirectă a celor mai mici pătrate	316
12.6.2. Metoda celor mai mici pătrate în două stadii	317
12.7. Aplicație Eviews	318
12.7.1. Introducere	318
12.7.2. Variabilele și ecuațiile modelului	319
12.7.3. Estimarea parametrilor	320

Capitolul 13

Introducere în econometria variabilelor calitative	323
13.1. Introducere	324
13.1.1. Modelul binar pentru analiza fraudării examenelor	324
13.1.2. Modelul binar pentru analiza unei decizii	326
13.2. Probleme și consecințe ale specificării binare	326
13.2.1. Probleme ale specificării binare	327
13.2.2. Variabile latente	329
13.3. Modelele de tip Probit și Logit	330
13.3.1. Modelul liniar	330
13.3.2. Modelul Probit	332
13.3.3. Modelul de tip Logit	333
13.3.4. Interpretarea rezultatelor	335
13.4. Aplicație Eviews pentru modelele Probit și Logit	339
13.4.1. Utilizarea Eviews	339
13.5. Modele cu alegere multiplă	341
13.5.1. Modele Probit și Logit pentru variabile ordinale	342
13.5.2. Modele Probit și Logit pentru variabile nominale	343
13.6. Modelul Tobit	345
13.6.1. Modelul Tobit simplu: regresia trunchiată sau cenzurată	345

Partea a VI-a

Analiza seriilor de timp	347
---------------------------------------	-----

Capitolul 14

Introducere în analiza seriilor de timp	349
14.1. Introducere în analiza seriilor de timp	350
14.1.1. Definierea seriei de timp	350
14.1.2. Tipuri de serii de timp	352
14.2. Serii staționare	352
14.2.1. Staționaritatea în sens strict	352
14.2.2. Staționaritatea de ordinul doi	353
14.2.3. Teorema lui Wold (1938)	356
14.3. Transformări de date	356
14.3.1. Transformata Box-Cox	356
14.3.2. Operatorii de întârziere și avans	358
14.4. Caracteristici ale seriilor de timp	358
14.4.1. Media și varianța	359
14.4.2. Funcția de autocorelație	359
14.4.3. Funcția de autocorelație parțială	361

Capitolul 15

Modele autoregresive liniare	367
15.1. Introducere	368
15.2. Modele autoregresive de ordinul p	368
15.2.1. Definirea modelului AR(p)	368
15.2.2. Modelul AR(1)	370
15.3. Modelul MA(q)	373
15.3.1. Forma generală a modelului MA(q)	373
15.3.2. Modelul MA(1)	375
15.4. Modelul ARMA(p,q)	375
15.4.1. Forma generală a modelului	375
15.4.2. Procesul ARMA(1,1)	376
15.5. Alte tipuri de modele autoregresive	379
15.5.1. Modelul ARIMA(p,d,q)	379
15.5.2. Modele ARMA cu variabile exogene	380
15.5.3. Modele ARMA cu trend determinist	380
15.5.4. Modele periodice și sezoniere	381
15.5.5. Modele cu intervenție	383

Capitolul 16

Procedura Box-Jenkins	387
16.1. Introducere	388
16.2. Staționizarea seriei	390
16.3. Identificarea a priori a modelului	390
16.4. Estimarea parametrilor	393
16.5. Verificarea proprietăților modelelor concurente	393
16.6. Alegerea celui mai performant model	394
16.7. Previziunea prin modele ARIMA	395
16.7.1. Descrierea procesului de previziune	395
16.7.2. Previziunea pentru un model MA	396
16.7.3. Previziunea pentru un model AR	398
16.7.4. Previziunea pentru un model ARIMA	399
16.7.5. Previziunea pentru serii de date transformate prin transformarea Box-Cox	401
16.7.6. Evaluarea previziunii	401
16.8. Aplicație	402

Capitolul 17

Serii de timp nestaționare	407
17.1. Procese TS și DS	408
17.1.1. Introducere	408
17.1.2. Procese de tip TS	408
17.1.3. Procese de tip DS	409
17.2. Rădăcina unitate și regresia falsă	413

17.3. Regresia falsă	415
17.4. Testul Dickey-Fuller	418
17.4.1. Prezentarea testului.....	418
17.4.2. Strategia de aplicare a testului	419
17.4.3. Limite privind aplicarea testului DF.....	420
17.5. Testul Augmented Dickey-Fuller	421
17.6. Testul Phillip-Perron.....	422
17.7. Testul KPSS.....	423
17.8. Aplicație	423
17.8.1. Analiza preliminară a seriei de timp.....	423
17.8.2. Aplicarea testului în Eviews.....	425
17.8.3. Testul ADF.....	426
17.9.4. Testul Phillips – Perron.....	428
17.8.5. Testul KPSS	430
17.8.6. Concluzii	430

Capitolul 18

Serii de timp multivariate	431
18.1. Introducere.....	432
18.2. Forma generală a modelului VAR.....	433
18.2.1. Exemplu introductiv	433
18.2.2. Forma generală a modelului VAR	435
18.2.3. Comentarii privind definirea modelului VAR structural	436
18.3. Modelul VAR în forma structurală	438
18.3.1. Comentarii privind modelul VAR.....	438
18.3.2 Identificarea modelului structural.....	439
18.4. Estimarea parametrilor.....	441
18.4.1. Caracteristicile modelului VAR	441
18.4.2. Estimarea și identificarea modelului VAR.....	442
18.5. Funcția de impuls răspuns și descompunerea varianței	445
18.5.1. Funcția de impuls răspuns.....	445
18.5.2. Descompunerea varianței.....	452
18.6. Analiza cauzalității Granger	452
18.6.1. Analiza cauzalității Granger.....	453
18.4.2. Testul Wald.....	454
18.6.4. Aplicarea testelor de analiză a cauzalității Granger în Eviews	454

Capitolul 19

Cointegrarea seriilor de timp	457
19.1. Introducere.....	458
19.2. Conceptul de cointegrare.....	459
19.3. Teste de cointegrare	464
19.3.1. Demersul analizei	464

19.3.2. Testul CRDW (Cointegration Regression Durbin-Watson).....	465
19.3.3. Testele DF și ADF	466
19.4. Modelele de corecția erorilor.....	466
19.4.1. Prezentare generală	466
19.4.2. Estimarea ECM	467
19.5. Analiza Johansen.....	469
19.5.1. Definirea modelului de analiză	469
19.5.2. Teste statistice.....	471
19.5.3. Etapele analizei	472